

142. • KONKOLY GYULA (1941)

Susanne chez Monet á Giverny No. 36., 1993

Olaj, vászon, 118,5x140 cm

Jelezve hátoldalon: Gy Konkoly 1993

Kezdő ár: 2 800 000 Ft / 9 180 EUR

Becsérték: 5 000 000 – 7 000 000 Ft

Estimated value: 16 393 – 22 951 EUR

1. Csernus Tibor: Cím nélkül, 1994 magántulajdon
2. Claude Monet: Agapanthus, 1914-1926 Museum of Modern Art, New York
3. Konkoly Gyula: Suzanne chez Claude Monet á Giverny No. 37. magántulajdon

Konkoly Gyula vonzódása a különböző ikonikus művekhez, életművekhez és történelmi korstílusokhoz egész oeuvre-jében jól érzékelhető. Tiziano, George de la Tour, Rembrandt modorától Monet fellazított látványfestészetéig számtalan művészet-történeti toposz inspirálta piktúráját. Ahogy Keserü Katalin írja – „[...] kell léteznie egy rejtett művészettörténeti kapcsolatnak, amit eddig csak ő vett észre. Ez tán az intenzív festőiség (érzékenység), ami fény, szín, forma, anyag (festék és más) együtteséből, vásznonra kerülésük módjaiból születik [...]” Ez a festői látásmód hol frivol humorral, hol a motívumok erőteljes, néhol már-már, zavarba ejtő túlhangsúlyozásával párosul. Konkoly mindig képes aktualizálni, valami érzéki többlettel elhalmozni a kiindulási pontnak tekintett előképet, legyen az akár Repin hajóvontatói, vagy épp Szinyei Merse Pál pipacsos tájképei.

Konkoly „Susanne chez Monet á Giverny” sorozatával Monet givernyi időszakának könnyed festőiségét veszi górcső alá. Az impresszionizmus nagymesterének kései, már-már absztrakcióba forduló, oldott formavilágú tájképei jelentik e ciklus kiindulópontját, melynek egyik jelentős darabja az itt bemutatott mű. A témaválasztás egyben kultúrtörténeti reflexió is, mely a közízlést ma is erőteljesen foglalkoztató és töretlen népszerűségnek örvendő impresszionizmus körül kialakult kultuszt érinti. A kép előterében, feltehetőleg egy divatmagazinnal szembe fordított fotó alapján készült féltelt fürdőzők Monet tavirózsái között, mely a címben is megidézett bibliai Zsuzsanna történetét „idézi” meg. Az egymással fedésbe hozott téma és stílus Monet kései korszakát, s egyúttal az impresszionizmus egyik legismertebb toposzát relativizálja. Konkoly célja nem kevesebb, minthogy a modernizmus kánonjának a művek befogadására is ható ereje

alól kiszakítsa a festészet médiumát, hogy annak elsősorban materiális-érzéki, illetve mesterségbeli lényegére terelje a figyelmet.

Konkoly technikáját nyugodtan nevezhetjük virtuóznak. De képeinek kidolgozása mindig magában hordoz egyfajta provokatív élt, amely izzig-vérig „pop-art”-os gesztus festészetében. Nagyméretű vásznai többméteres nézőpontra komponáltak. A képek alá lépve alakjai, motívumai feloldódnak a méretek viszonylatrendszerében. Kiütköznek laza, néhol egészen vehemens gesztusai. Hol a plasztikus anyagszerűség, hol a szinte már lazúros, áttetsző finomságú ecsetkezelés válik szembetűnővé. Képeinek egységes összehatása állandó konfliktusban áll festésmódjának és anyaghasználatának ösztönös diffúz sajátosságával. Műveit éppen ez a részleteiben feszítő, de összehatásában tökéletes koherenciát alkotó látvány – egy tulajdonképpeni vizuális csapda – teszi kifogyhatatlan élmények hordozójává.

Konkolynek az európai festészeti tradícióit tematizáló szemlélete ritka jelenség a magyar kortárs képzőművészetben. A hazai piktúra jelenét és félmúltját tekintve ez a hagyomány viselte el a legnagyobb veszteségeket az elmúlt 40 évben. Az 1970-es évek elejétől felerősödő konceptualizmus markánsan a háttérbe szorította a táblakép műfajának jelentőségét. A kortárs festészet azóta sem volt képes rehabilitálni, még kevésbé újra integrálni, aktualizálni annak értékeit a kortárs szcéna-ban. Konkoly festményeivel valamit visszalop ebből a megmerevedni látszó hagyományból. A táj látványának, valamint az abból születő kép viszonyára épülő mozgalmasság festőisége elevenen lüktetssel tarkítja motívumait. Eszközeivel állandó változatos-ságot tár a nézelődni vágyó elé, aki nem kíván különbséget tenni igaz és szép között.

Kaszás Gábor

